

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

доцент _____ І.В.Геруш

“ 25 ” _____ 2020 р.

ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни
«ДОГЛЯД ЗА ХВОРИМИ
(У ВІДДІЛЕННЯХ СТАЦІОНАРУ)»

Галузь знань _____ 22 Охорона здоров'я _____

Спеціальність _____ 221 Стоматологія _____

Освітній ступінь _____ магістр _____

Курс навчання _____ II _____

Форма навчання _____ денна _____

Кафедра догляду за хворими та вищої медсестринської освіти

2020

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	догляду за хворими та вищої медсестринської освіти
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Плеш Ігор Антонович, завідувач кафедри, доктор медичних наук, професор, pian@meta.ua Борейко Лілія Дмитрівна, кандидат медичних наук, доцент borejko.liliya@bsmu.edu.ua Сливка Наталія Олексіївна, кандидат медичних наук, асистент кафедри slyvkanataliia@gmail.com Перижняк Алла Іванівна, кандидат медичних наук, асистент кафедри peryzhniak.alla@gmail.com Хомко Олег Йосипович, кандидат медичних наук, доцент homko.oleg@bsmu.edu.ua Рябий Сергій Ілліч, кандидат медичних наук, доцент serhii.riabiy@bsmu.edu.ua Каратєєва Світлана Юріївна, кандидат медичних наук, доцент karatsveta@gmail.com Морар Ігор Калинович, кандидат медичних наук, асистент кафедри morar.igor@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/doglyadu-za-hvorimi-ta-vishhoyi-medsestrinskoyi-osviti/
Веб-сайт кафедри	http://doglad.bsmu.edu.ua/
E-mail	vmo@bsmu.edu.ua
Адреса	м.Чернівці, вул. Руська, 87
Контактний телефон	+38 (0372) 58-55-57

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	0
Практичні заняття	14
Самостійна робота	76
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

«Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)» є першою клінічною дисципліною, під час вивчення якої відбувається знайомство студента із роботою лікувальних закладів стаціонарного типу, перший контакт із хворими, формування морально-етичних основ подальшої професійної поведінки.

Відповідно до навчального плану проходження практики з догляду за хворими передбачено у III семестрі, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін, з якими інтегрується програма виробничої практики і передбачає вивчення гігієнічних,

профілактичних та лікувальних заходів, які входять до компетенції молодшої медичної сестри з догляду за хворими та медичної сестри, а також опанування найпростішими маніпуляціями, навичками надання першої допомоги при невідкладних станах, травматичних ушкодженнях, кровотечі, клінічній смерті.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnzu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukcziya-shhodo-oczinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибірових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
медична біологія	внутрішня медицина
медична та біологічна фізика	хірургія
анатомія людини	педіатрія
фізіологія	загальна медична підготовка
біоорганічна та біологічна хімія	
мікробіологія, вірусологія та імунологія	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою проходження виробничої практики з догляду за хворими (у відділеннях стаціонару) є опанування студентом основних прийомів професійної діяльності молодшої медичної сестри в терапевтичному та хірургічному стаціонарі на основі глибокого знання та розуміння особливостей функціонування організму хворого із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- Засвоєння основних теоретичних знань, необхідних для організації комфортних умов перебування хворого у стаціонарі та забезпечення необхідного догляду за ним на всіх етапах лікування
- Набуття основних практичних навичок з догляду за хворими в умовах стаціонару та вмінь визначати й оцінювати загальний стан пацієнта, основні параметри його життєдіяльності та правила забезпечення життєвих потреб організму
- Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим та його родичами

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

7.2. Загальні компетентності:

Шифр	Загальні компетентності
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 7	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 9	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 11	Здатність працювати в команді.

7.3. Фахові (спеціальні) компетентності:

Шифр	Спеціальні (фахові) компетентності
СК 3	Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани
СК 8	Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.
СК 11	Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна: вивчення дисципліни «Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)» закладає фундамент для формування у подальшому практичної частини програмних результатів навчання згідно з Стандартом вищої освіти України додипломної підготовки фахівців другого (магістерського) рівня спеціальності «Стоматологія»:

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати:

- зміст догляду за хворими та його роль в структурі загальноклінічних заходів терапевтичного та хірургічного стаціонарів;
- основні функціональні обов'язки молодшої медичної сестри в терапевтичному та хірургічному стаціонарах;
- принципи фахової субординації в системі лікар – медична сестра – молодший медичний персонал;
- вимоги та правила забезпечення лікувально–охоронного і санітарно–гігієнічного режиму основних підрозділів стаціонару;
- правила заповнення медичної документації стаціонару;
- правила та послідовність проведення розпитування і огляду хворого;
- фізіологічні основи формування основних показників діяльності серцево–судинної та дихальної систем (пульсу, артеріального тиску, дихання);
- регуляцію температурного гомеостазу організму та механізми розвитку гарячки;
- загальні правила зберігання ліків в стаціонарі, класифікацію лікарських засобів та розподіл їх за групами для зберігання;
- механізми впливу основних медикаментозних та фізіотерапевтичних процедур на організм хворого;
- методи сучасної антисептики і асептики;
- організацію роботи в операційній, в чистій та гнійній перев'язочних, особливості догляду за хворими в перев'язочних;
- особливості догляду за хворими, оперованими на голові, шиї, грудній клітці, на органах черевної порожнини, промежині, кінцівках, з переломами;
- правила підготовки до використання інструментарію та витратних матеріалів хірургічним хворим;
- основні методи очищення кишківника та правила їх проведення;
- ознаки клінічної та біологічної смерті, правила поводження з трупом;
- основні принципи проведення серцево–легеневої реанімації.

8.2. Уміти:

- володіти морально–деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці внутрішніх хвороб та загальній хірургії;

- володіти методикою проведення антропометричних досліджень хворого і робити висновок щодо конституціонального типу обстежуваного;
- проводити розпитування та огляд хворого;
- визначати основні показники діяльності серцево–судинної та дихальної систем (пульсу, артеріального тиску, дихання);
- робити попередню оцінку стану температурного гомеостазу хворого за результатами термометрії та реєстрації температурних кривих;
- володіти навичками догляду за хворими із гарячкою;
- володіти навичками дотримання лікувально–охоронного та забезпечення санітарно–гігієнічного режиму основних підрозділів терапевтичного стаціонару;
- володіти навичками забезпечення особистої гігієни хворих та догляду за важкохворими;
- володіти навичками організації режиму і догляду за хворими з різними захворюваннями терапевтичного профілю;
- виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- володіти навичками організації режиму і догляду за хірургічними хворими, виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- володіти методами обробки рук хірурга та операційного поля;
- володіти методами підготовки до використання перев'язочного матеріалу, операційної білизни, хірургічного інструментарію, шовного матеріалу;
- володіти найпростішими медичними маніпуляціями з проведення хворим медикаментозних та фізіотерапевтичних процедур;
- організовувати підготовку хворого до планового та термінового хірургічного втручання;
- організувати догляд за хворим у післяопераційному періоді;
- діагностувати ознаки клінічної смерті;
- проводити серцево–легеневу реанімацію.

8.3. Демонструвати:

ПРН 19 Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 21 Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах (за списком б).

ПРН 23 Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу (за списками б).

✓ в умовах терапевтичного стаціонару:

- володіння морально–деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у терапевтичному відділенні.
- володіння навичками дотримання лікувально–охоронного та забезпечення санітарно–гігієнічного режиму основних підрозділів терапевтичного стаціонару;
- методику проведення антропометричних досліджень хворого і робити висновок щодо конституціонального типу обстежуваного;
- робити попередню оцінку стану температурного гомеостазу хворого за результатами термометрії та реєстрації температурних кривих;
- володіння навичками догляду за хворими із гарячкою;
- володіння навичками забезпечення особистої гігієни хворих та догляду за тяжкохворими (забезпечення зручного положення у ліжку тяжкохворому; проведення профілактики пролежнів; зміна натільної і постільної білизни; користування підкладним судном та сечоприймачем; догляд за очима, вухами, ротовою порожниною; годування тяжкохворих пацієнтів із суворим ліжковим режимом);
- володіння навичками організації режиму і догляду за хворими з різними захворюваннями терапевтичного профілю, виконувати необхідні медичні маніпуляції з введення хворим медикаментозних та проведення найпростіших фізіотерапевтичних процедур (внутрішньошкірне, підшкірне, внутрішньом'язеве, внутрішньовенне введення ліків;

накладання зігрівального, холодного, лікувального компресів; підготовка зондів, катетерів, наконечників до маніпуляцій; застосування очисної, сифонної, олійної та медикаментозної клізм, постановка газовивідної трубки; постановка банок, гірчичників; користування грілкою, міхуром з льодом; поставка п'явок);

- вміння ведення медичної документації, облікової та звітної документації;
- вміння виявляти ознаки клінічної смерті, проводити серцево-легеневу реанімацію.

✓ в умовах хірургічного стаціонару:

- володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у загальній хірургії.
- володіння навичками організації режиму і догляду за хірургічними хворими, виконувати необхідні медичні маніпуляції:
- методи обробки рук хірурга та операційного поля;
- методи підготовки до використання перев'язочного матеріалу, операційної білизни, хірургічного інструментарію, шовного матеріалу;
- навички надання першої допомоги хворим із порушеннями з боку серцево-судинної та дихальної систем.
- накладання бинтових та гіпсових пов'язок.
- принципів фахової субординації в системі лікар – медична сестра – молодший медичний персонал;
- структури та функції хірургічного стаціонару;
- вимог та правил забезпечення лікувально-охоронного і санітарно-гігієнічного режиму основних підрозділів стаціонару;
- правил заповнення медичної документації хірургічного стаціонару;
- правил та послідовності проведення розпитування і огляду хворого;
- загальних правил зберігання ліків в стаціонарі, класифікації лікарських засобів та розподілу їх за групами для зберігання;
- методів сучасної антисептики і асептики;
- організації роботи в операційній, в чистій та гнійній перев'язочних, особливостей догляду за хворими в перев'язочних;
- особливостей догляду за хворими, оперованими на голові, шиї, грудній клітці, на органах черевної порожнини, промежині, кінцівках, з переломами;
- правил підготовки до використання інструментарію та витратних матеріалів хірургічним хворим;
- правил організації дієтичного харчування хворих хірургічного стаціонару;
- чинних наказів МОЗ України.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС.

Програма структурована на 2 змістові модулі:

Модуль 1. Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)

9.1. Конкретні цілі вивчення модуля (змістових модулів)

Змістовий модуль 1. Догляд за хворими терапевтичного профілю.

Конкретні цілі:

- Демонструвати володіння основними принципами медичної етики та деонтології
- Визначати зміст догляду за хворими та його роль в структурі загально-терапевтичних заходів
- Демонструвати володіння навичками дотримання лікувально-охоронного та забезпечення санітарно-гігієнічного режиму основних підрозділів терапевтичного стаціонару

- Демонструвати методику проведення огляду та антропометричних досліджень хворого і робити висновок щодо конституціонального типу обстежуваного
- Демонструвати володіння навичками проведення розпитування, огляду хворого і правилами визначення основних показників діяльності серцево–судинної та дихальної систем і надання першої допомоги хворим із порушеннями з боку цих систем.
- Робити попередню оцінку стану температурного гомеостазу хворого за результатами визначення температури тіла, демонструвати володіння навичками догляду за хворими із гарячкою
- Виконувати необхідні медичні маніпуляції з введення хворим медикаментозних та проведення найпростіших фізіотерапевтичних процедур (внутрішньошкірне, підшкірне, внутрішньом'язеве, внутрішньовенне введення ліків; накладання зігрівального, холодного, лікувального компресів; підготовка зондів, наконечників до маніпуляцій; застосування очисної, сифонної, олійної та медикаментозної клізм, постановка газовивідної трубки; постановка банок, гірчичників; користування грілкою, міхуром з льодом; поставка п'явок)
- Демонструвати володіння навичками забезпечення особистої гігієни хворих та догляду за важкохворими (забезпечення зручного положення у ліжку тяжкохворому; проведення профілактики пролежнів; зміна натільної і постільної білизни; користування підкладним судном та сечоприймачем; догляд за очима, вухами, ротовою порожниною; годування тяжкохворих пацієнтів із суворим ліжковим режимом)
- Демонструвати володіння основними прийомами реанімаційних заходів.

Змістовий модуль 2. Догляд за хворими хірургічного профілю.

Конкретні цілі:

- визначити основні епічні і деонтологічні положення в хірургії;
- описати структуру хірургічної клініки та організацію роботи медичного персоналу;
- демонструвати володіння методами сучасної антисептики і асептики;
- продемонструвати методи підготовки до використання перев'язочного матеріалу, операційної білизни, хірургічного інструментарію, шовного матеріалу;
- продемонструвати методи обробки рук хірурга та операційного поля;
- визначати основні правила організації роботи в чистій та гнійній перев'язочних, пояснювати особливості догляду за хворими в перев'язочній;
- визначати основні правила організації роботи в операційній;
- демонструвати накладання бинтових та гіпсових пов'язок;
- пояснювати особливості догляду за хворими, оперованими на голові, шиї, грудній клітці, на органах черевної порожнини, промежині, кінцівках, з переломами;
- організувати підготовку хворого до планового та термінового хірургічного втручання;
- організувати догляд за хворим у післяопераційному періоді.

9.2. Тематична структура модулів (змістовних модулів):

Змістовий модуль 1. Догляд за хворими терапевтичного профілю.

Тема 1. Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю. Організація роботи терапевтичних відділень стаціонару.

Визначення ролі і місця догляду за хворими в лікувально-діагностичному процесі, поняття про його структуру та умови проведення. Морально-етичні та деонтологічні засади формування медичного фахівця. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу в стаціонарних відділеннях лікарні.

Загальна характеристика терапевтичного відділення, структура і функціональне призначення. Основні обов'язки молодшої медичної сестри. Пост медичної сестри та організація її роботи, оснащення поста. Забезпечення санітарно-гігієнічного режиму відділення. Приготування та застосування дезінфікуючих розчинів.

Температура тіла, правила її вимірювання та реєстрації. Догляд за хворими з гарячкою. Визначення основних показників гемодинаміки та дихання.

Роль температурного гомеостазу в забезпеченні життєдіяльності організму. Методи вимірювання температури тіла. Термометри, їх будова, зберігання, дезінфекція. Методика вимірювання температури тіла. Догляд за хворими при гарячці та остуді.

Пульс, основні його властивості. Методика дослідження пульсу на променевих артеріях.

Артеріальний тиск та правила його вимірювання на плечовій артерії. Нормальні показники артеріального тиску. Основні правила визначення частоти, глибини, типу, ритму дихання.

Тема 2. Застосування основних видів лікарських засобів. Зовнішнє та внутрішнє застосування лікарських засобів.

Класифікація медикаментозних засобів за шляхом введення в організм хворого. Форми лікарських засобів. Зовнішнє та внутрішнє застосування лікарських засобів.

Парентеральне введення ліків. Гігієнічний рівень обробки рук. Набирання ліків з ампули та флакона. Внутрішньошкірні, внутрішньом'язові, підшкірні, внутрішньовенні ін'єкції.

Механізм дії на організм фізіотерапевтичних процедур. Застосування банок, гірчичників, компресів, грілки, пухиря із льодом. Основні покази та протипокази до їх використання. Правила обробки банок, грілок, пухиря для льоду після використання.

Тема 3. Поняття про клінічну і біологічну смерть. Поняття про реанімацію. Поняття про клінічну і біологічну смерть. Термінальні стани. Основні критерії біологічної смерті. Методика виконання заходів першої медичної допомоги.

Загальні правила догляду за хворими із постільним режимом, тяжкохворими і агонуючими. Поняття про реанімацію. Методика і техніка найпростіших реанімаційних заходів: непрямий масаж серця, штучне дихання. Правила обходження з трупом.

Перша медична допомога при отруєннях, утопленні, тепловому та сонячному ударі, електротравмі. Методика виконання заходів першої медичної допомоги. Оснащення та засоби, що використовуються при виконанні першої медичної допомоги.

Змістовий модуль 2. Догляд за хворими хірургічного профілю.

Тема 4. Введення в хірургію. Гігієна у хірургічному стаціонарі. Робота середнього персоналу в умовах хірургічного відділення. Організація роботи в чистій перев'язочній. Десмургія, перев'язочний матеріал. Типові бинтові пов'язки. Пов'язки на голову, шию, грудну клітку. Догляд за хворими, оперованими на голові, шиї, грудній клітці. Догляд за хворими, оперованими на органах черевної порожнини, промежині, кінцівках. Пов'язки на живіт, промежину, кінцівки. Догляд за хворими з переломами. Гіпсова техніка.

Етапи розвитку хірургії, вітчизняні хірургічні школи; організація хірургічної допомоги в Україні. Правила поведінки у хірургічній клініці. Питання хірургічної деонтології. Структура хірургічної клініки. Поняття про гігієну у хірургічному стаціонарі з метою профілактики розповсюдження госпітальної інфекції. Гігієна тіла, одягу медперсоналу, гігієна білизни і одягу хворих. Обов'язки постової та старшої медсестри. Пост медсестри. Медична документація. Медичні маніпуляції: термометрія, ін'єкції техніка проведення.

Організація роботи в чистій перев'язочній. Десмургія, перев'язочний матеріал. Догляд за хворими в чистій перев'язочній. Санітарно-гігієнічні вимоги до перев'язочної. Організація роботи. Види перев'язочного матеріалу, його властивості. Типові бинтові пов'язки. Правила бинтування. Пов'язки на голову, шию, грудну клітку. Догляд за хворими, оперованими на органах черевної порожнини, промежині, кінцівках. Пов'язки на живіт, промежину, кінцівки.

Гіпсова техніка. Догляд за хворими з переломами.

Тема 5. Асептика. Антисептика. Стерилізація перев'язочного матеріалу і операційної білизни. Організація роботи в операційній. Хірургічна обробка рук хірурга та операційного поля. Організація роботи в стерилізаційній. Підготовка і стерилізація ріжучих, оптичних загальнохірургічних інструментів. Стерилізація шовного матеріалу. Хірургічна операція.

Ознайомлення з методикою виготовлення серветок, тампонів, кульок. Підготовка операційної білизни та перев'язочного матеріалу до стерилізації, методи укладки в бікси Шимельбуша. Будова і робота автоклава, техніка безпеки. Підготовка інструментів до стерилізації. Приготування миючих та дезінфікуючих розчинів. Проби на якість передстерилізаційної обробки інструментів. Методи стерилізації ріжучих, оптичних, загальнохірургічних інструментів. Види шовного матеріалу. Методи стерилізації шовного матеріалу.

Організація роботи в операційній. Поняття про хірургічну операцію. Спостереження і догляд за хворими під час операцій.

Хірургічна обробка рук хірурга та операційного поля. Хірургічна операція. Методи підготовки рук хірурга до операції. Догляд за руками хірурга поза клінікою. Обробка операційного поля.

Тема 6. Передопераційний період. Підготовка хворих до операції. Догляд за хворими у післяопераційному періоді. Догляд за хворими з гнійною патологією.

Передопераційний період, його задачі. Загальні показання та підготовка хворих до операції. Особливості підготовки хворих до планових і термінових операцій. Передопераційний період: догляд за шкірою хворого, санація ротової порожнини, гоління волосся, очищення кишечника за допомогою клізм, гігієна білизни та одягу хворих.

Основні принципи догляду за хворими у післяопераційному періоді. Профілактика можливих ускладнень. Догляд за дренажами, раною, перев'язки. Харчування хворих. Догляд за хворими з гнійною патологією.

Після вивчення цієї теми проводиться контроль знань та практичної підготовки студентів з догляду за хірургічними хворими.

Модуль з дисципліни «Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)»

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		СРС	Індивідуальна робота
		Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)					
Змістовий модуль 1. Догляд за хворими терапевтичного профілю					
Тема 1. Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю	4	-	2	2	Доповідь реферату на практичному занятті, підготовка санітарного бюлетеня, доповідь на клінічних конференціях баз кафедри
Поняття про лікувально-охоронний, санітарний та лікарняний режими терапевтичного стаціонару. Приймальне відділення.	2	-		2	
Організація роботи терапевтичних відділень стаціонару	2	-		2	
Розпитування та огляд хворого, роль в оцінці загального стану пацієнта	4	-		2	
Температура тіла, правила її вимірювання та реєстрації. Догляд за хворими з гарячкою	4	-		2	
Визначення основних показників гемодинаміки та дихання	4	-		4	
Тема 2. Застосування основних видів лікарських засобів. Зовнішнє та внутрішнє застосування лікарських засобів.	4	-	2	2	
Парантеральне введення лікарських засобів. Внутрішньошкірні, підшкірні та внутрішньом'язеві ін'єкції	2	-		2	
Внутрішньовенне введення ліків.	4	-		2	
Застосування фізіотерапевтичних процедур.	2			2	
Організація лікувального харчування хворих.	2	-		2	
Тема 3. Загальний і спеціальний догляд за тяжкохворими і агонуючими	4	-	2	2	
Поняття про клінічну і біологічну смерть. Поняття про реанімацію.	4	-		4	
Методика виконання медичних	4	-		2	

маніпуляцій.					
Методика виконання заходів першої медичної допомоги при невідкладних станах за надзвичайних умов.	2	-		2	
Разом за змістовим модулем 1	40	-	6	34	
Змістовий модуль 2. Догляд за хворими хірургічного профілю					
Тема 4. Введення в хірургію. Гігієна у хірургічному стаціонарі.		-	2	3	Доповідь реферату на практичному занятті, підготовка санітарного бюлетеня, доповідь на клінічних конференціях баз кафедри
Робота середнього персоналу в умовах хірургічного відділення.				3	
Організація роботи в чистій перев'язочній. Десмургія, перев'язочний матеріал. Типові бинтові пов'язки. Пов'язки на голову, шию, грудну клітку.				3	
Догляд за хворими, оперованими на голові, шиї, грудній клітці.				2	
Догляд за хворими, оперованими на органах черевної порожнини, промежині, кінцівках. Пов'язки на живіт, промежину, кінцівки.				2	
Догляд за хворими з переломами. Гіпсова техніка.				2	
Тема 5. Асептика. Антисептика.		-	2	3	
Стерилізація перев'язочного матеріалу і операційної білизни				3	
Організація роботи в операційній				3	
Хірургічна обробка рук хірурга та операційного поля.		-		3	
Організація роботи в стерилізаційній. Підготовка і стерилізація ріжучих, оптичних загальнохірургічних інструментів. Стерилізація шовного матеріалу.				2	
Хірургічна операція.				3	
Тема 6. Передопераційний період. Підготовка хворих до операцій.		-	2	3	
Догляд за хворими у післяопераційному періоді. Догляд за хворими з гнійною патологією				3	

Разом за змістовим модулем 2	44		6	38	
Індивідуальна робота (за наявності)					Згідно переліку індивідуальної роботи
Підсумковий модульний контроль 1. Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)	6		2	4	
Усього годин за модуль	90		14	76	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

Лекції не передбачені навчальним планом

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
Модуль 1. Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)		
<i>Змістовий модуль №1. Догляд за хворими терапевтичного профілю</i>		
1.	Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю. Поняття про лікувально-охоронний, санітарний та лікарняний режими терапевтичного стаціонару. Приймальне відділення. Організація роботи терапевтичних відділень стаціонару. Розпитування та огляд хворого, роль в оцінці загального стану пацієнта. Температура тіла, правила її вимірювання та реєстрації. Догляд за хворими з гарячкою. Визначення основних показників гемодинаміки та дихання	2
2.	Застосування основних видів лікарських засобів. Зовнішнє та внутрішнє застосування лікарських засобів. Парантеральне введення лікарських засобів. Внутрішньокірні, підшкірні та внутрішньом'язеві ін'єкції. Внутрішньовенне введення ліків.	2
3.	Загальний і спеціальний догляд за тяжкохворими і агонуючими. Організація лікувального харчування хворих. Поняття про клінічну і біологічну смерть. Поняття про реанімацію. Методика виконання медичних маніпуляцій. Методика виконання заходів першої медичної допомоги при невідкладних станах за надзвичайних умов.	2
<i>Змістовий модуль №2. Догляд за хворими хірургічного профілю</i>		
4.	Введення в хірургію. Гігієна у хірургічному стаціонарі. Робота середнього персоналу в умовах хірургічного відділення. Організація роботи в чистій перев'язочній. Десмургія, перев'язочний матеріал. Типові бинтові пов'язки. Пов'язки на голову, шию, грудну клітку. Догляд за хворими, оперованими на голові, шиї, грудній клітці. Догляд за хворими, оперованими на органах черевної порожнини, промежині, кінцівках. Пов'язки на живіт, промежину, кінцівки. Догляд за хворими з переломами. Гіпсова техніка.	2
5.	Асептика. Антисептика. Стерилізація перев'язочного матеріалу і операційної білизни. Організація роботи в операційній. Хірургічна обробка рук хірурга та операційного поля. Організація роботи в стерилізаційній. Підготовка і стерилізація ріжучих, оптичних загальнохірургічних інструментів. Стерилізація шовного матеріалу. Хірургічна операція.	2

6.	Передопераційний період. Підготовка хворих до операції. Догляд за хворими у післяопераційному періоді. Догляд за хворими з гнійною патологією.	2
	Модульний контроль 1. Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)	2
	Усього	14

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)		
Змістовий модуль 1. Догляд за хворими терапевтичного профілю		
1.	Підготовка до практичних занять	8
2.	Засвоєння практичних навичок, наведених у плані практичної підготовки студента	24
3	Індивідуальна робота: — доповідь реферату на практичному занятті, або підготовка санітарного бюлетеня та доповідь на клінічних конференціях баз кафедри	2
4	Разом за змістовий модуль 1	34
Змістовий модуль 2. Догляд за хворими хірургічного профілю		
1.	Підготовка до практичних занять	8
2.	Засвоєння практичних навичок, наведених у плані практичної підготовки студента	28
3	Індивідуальна робота: — доповідь реферату на практичному занятті, або підготовка санітарного бюлетеня та доповідь на клінічних конференціях баз кафедри	2
4	Разом за змістовий модуль 2	36
	Підготовка до модульного контролю	4
	Разом за модуль 1	76

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ - програмою не передбачено виконання індивідуальних завдань

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Основні принципи організації роботи стаціонарних лікувальних установ та їх функціональних підрозділів (приймальне відділення, лікарняні палати, функціонально-діагностичні, лікувальні та допоміжні кабінети).
2. Поняття про санітарно-гігієнічний та лікарняний режими, і їх значення в лікувальному процесі.
3. Основні форми медичної документації.
4. Суть лікувально-охоронного режиму і заходи щодо його забезпечення в терапевтичних, хірургічних відділеннях.
5. Основні, правила та вимоги медичної етики і деонтології при роботі в терапевтичних, хірургічних відділеннях.
6. Основні принципи загального і спеціального догляду за хворими.
7. Типи лікувально-профілактичних закладів, їх структура та функції.
8. Приймальне відділення лікарні, функції.
9. Прийом, реєстрація та санітарна обробка пацієнта.
10. Санітарно-протиепідемічний режим лікувально-профілактичних закладів.
11. Організація поста медичної сестри.
12. Термометр: будова, правила зберігання і користування, дезінфекція.
13. Стадії гарячки, основні симптоми. Догляд за пацієнтами з гарячкою. Догляд за пацієнтами з гарячкою та під час критичного зниження температури.
14. Види та методи дезінфекції.
15. Види та методи стерилізації.
16. Організація харчування хворих в стаціонарі.
17. Дієтичне харчування. Характеристика дієтичних столів.
18. Штучне годування: через зонд, гастростому, за допомогою харчовальної клізми, парентеральне.
19. Годування тяжкохворих.
20. Промивання шлунка, показання, протипоказання, техніка виконання.
21. Очисна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
22. Сифонна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
23. Лікувальна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
24. Олійна клізма, показання, протипоказання, техніка виконання.
25. Метеоризм, застосування газовивідної трубки.
26. Механізм дії фізіотерапевтичних процедур на організм людини.
27. Механізм дії грілки: показання, протипоказання, техніка застосування.
28. Механізм дії, показання до призначення, техніка застосування мішура з льодом.
29. Показання, протипоказання, техніка накладання гірчичників.
30. Показання, протипоказання, види та застосування компресів.
31. Зовнішнє застосування ліків: втирання мазей, закапування крапель в ніс, вуха, очі.
32. Ентеральне введення ліків: через рот, під язик, ректальне.
33. Зовнішнє застосування ліків: втирання мазей, накладання пластирів, застосування присипок.
34. Користування аерозольним індивідуальним інгалятором.
35. Інгаляційна оксигенотерапія за допомогою індивідуального кисневого інгалятора.
36. Визначення росту і маси тіла хворого.
37. Визначення об'єму грудної клітки.
38. Транспортування хворого на кріслі-каталці, ношах і ручним способом.
39. Режими фізичної активності.
40. Заміна натільної і постільної білизни.
41. Користування шприцом одноразового використання.
42. Техніка:
 - а) внутрішньо-шкірних,

- б) підшкірних,
- в) внутрішньо-м'язових,
- г) внутрішньовенної ін'єкції.

- 43. Основні принципи догляду за тяжкохворими та пацієнтами похилого і старечого віку.
- 44. Паліативна та хоспісна допомога.
- 45. Реанімаційні заходи, непрямий масаж серця, відновлення прохідності дихальних шляхів, штучне дихання.
- 46. Ознаки клінічної і біологічної смерті, основні правила обходження з трупом.
- 47. Застосування кровоспинного джгута.
- 48. Особливості догляду за хворими в палатах інтенсивної терапії та в реанімаційному відділенні.
- 49. Паліативна та хоспісна допомога.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Під час походження виробничої практики у лікувальних закладах терапевтичного та хірургічного профілів студент повинен оволодіти наступними практичними навичками:

- 1. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести санітарну обробку приліжкових тумбочок та підвіконь у палаті.
- 2. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести вологе прибирання маніпуляційної.
- 3. Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести обробку медичного приладдя для багаторазового використання (банок, термометра, кінцівників клізми, підкладного судна).
- 4. Провести розпитування хворого та заповнити титульну сторінку історії хвороби.
- 5. Провести розпитування хворого та виділити основні скарги.
- 6. Провести вимірювання температури у хворого та оформити температурний лист.
- 7. Провести огляд хворого на наявність корости та педикульозу.
- 8. Провести вимірювання зросту пацієнта стоячи, сидячи, визначити масу тіла та розрахувати індекс маси тіла.
- 9. Підготувати гігієнічну ванну для санітарної обробки хворого та провести її дезінфекцію після користування.
- 10. Продемонструвати методику транспортування хворого на ношах (каталці) та перекладання його на ліжко.
- 11. Продемонструвати навички користування функціональним ліжком та надання відповідних положень хворому при нападі ядухи та при колапсі.
- 12. Дослідити у хворого пульс на променевих артеріях, зробити висновок про основні його властивості.
- 13. Дослідити у хворого пульс на нижніх кінцівках, зробити висновок про його відповідність нормі.
- 14. Виміряти хворому артеріальний тиск, зробити висновок про його відповідність нормі.
- 15. Провести дослідження дихання у показового хворого, зробити висновок про основні його властивості.
- 16. На бланку температурного листа відмітити запропоновані викладачем показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої.
- 17. Провести переміну натільної та постільної білизни хворому, що знаходиться на ліжковому режимі.
- 18. Розкласти на демонстраційному столі запропоновані лікарські засоби по групах за способом введення, назвати основні способи введення препаратів.
- 19. Продемонструвати на муляжі методику закапування крапель у вуха, ніс, очі.
- 20. Підготувати необхідні розчини та продемонструвати правила поводження з одноразовим шприцем після його застосування.

21. Продемонструвати методику підготовки гумової грілки та пухиря з льодом і користування ними.
22. Продемонструвати методику застосування гірчичників.
23. Продемонструвати методику годування хворого, прикутого до ліжка.
24. Приготувати необхідне обладнання для очисної клізми, продемонструвати методику її застосування на муляжі.
25. Продемонструвати на муляжі методику користування підкладним судном та сечоприймачем у хворих чоловічої та жіночої статі.
26. Підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух важкохворому.
27. Підготувати необхідні засоби та провести профілактику утворення пролежнів.
28. Продемонструвати методику проведення реанімаційних заходів (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця) на фантомі.
29. Продемонструвати методику проведення підшкірних, внутрішньом'язових та внутрішньовенних ін'єкцій та інфузії лікувального розчину.
30. Продемонструвати методику утилізації перев'язувального матеріалу, забрудненого гнійними виділеннями в гнійній перев'язочній.
31. Продемонструвати методику одягання операційної білизни.
32. Продемонструвати методику виготовлення серветок, тампонів, кульок для догляду за хірургічним хворим та правила їх утилізації після використання.
33. Підготувати операційну білизну та перев'язувальний матеріал до стерилізації.
34. Підготувати хірургічний інструментарій до стерилізації.
35. Провести проби на якість передстерилізаційної обробки інструментів.
36. Продемонструвати методи стерилізації шовного матеріалу.
37. На фантомі продемонструвати підготовку до операції шкіри хворого та санацію ротової порожнини, відібравши для цього необхідні засоби.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Оцінювання поточної навчальної діяльності, модульного контролю та дисципліни в цілому здійснюється відповідно до *«Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів Буковинського державного медичного університету в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу»* (схваленої рішенням Вченої ради від 29 травня 2014 року, протокол № 9).

При оцінюванні знань студентів перевага надається стандартизованим методам контролю: стандартизований за методикою виконання контроль практичних навичок, тестування (усне, письмове), структуровані письмові роботи, робота із стандартною медичною документацією.

Форми контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок (стандартизованих за методикою виконання).

Контроль виконання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті. Контроль засвоєння практичних навичок здійснюється як під час поточного контролю, так і при підсумковому контролі.

Одним з видів діяльності студента та його контролю з боку викладача є ведення Щоденника виробничої практики (додаток 1), який заповнюється студентом кожного дня та підписується викладачем після завершення самостійної частини роботи студента у стаціонарі. По закінченні кожного змістовного модуля виробничої практики студентом заповнюється Підсумковий звіт про виконану роботу (додаток 2). Наявність заповненого та завіреного підписом викладача Щоденника і Підсумкового звіту є обов'язковою для допуску студента до підсумкового контролю знань з дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться по завершенню вивчення блоку відповідних тем на останньому занятті модуля (підсумковий модульний контроль).

Методи контролю

Теоретичних знань:

- тестування письмове та комп'ютерне,
- індивідуальне опитування, співбесіда,
- структуровані за змістом письмові роботи.

Практичних навичок та умінь:

- контроль виконання стандартизованих за методикою проведення практичних навичок, передбачених планом практичної підготовки студента з дисципліни
- контроль заповнення стандартної медичної документації, передбаченої планом практичної підготовки

Форма підсумкового контролю успішності навчання

По завершенню вивчення модулю дисципліни «Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)» на останньому занятті проводиться контроль знань та практичної підготовки студентів. Форма підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни проводиться як підсумковий модульний контроль.

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали всі аудиторні (практичні) навчальні заняття, передбачені календарним планом (або своєчасно їх відпрацювали), належним чином заповнили Щоденник (додаток 1) та Підсумковий звіт (додаток 2) і набрали за поточну навчальну діяльність кількість балів, не меншу за мінімальну.

Підсумковий модульний контроль передбачає перевірку теоретичних знань студента, демонстрацію виконання ним практичних навичок та вирішення ситуаційних завдань з моделювання дій середнього медичного персоналу в конкретних клінічних ситуаціях.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент під час підсумкового контролю, складає 80. Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо студент за сумою всіх етапів його проведення набрав не менше 50 балів.

Підсумковий контроль теоретичних знань, набутих практичних навичок та вмінь проводять в три етапи.

I етап – тестовий комп'ютерний контроль рівня теоретичної підготовки студентів. Кожному студенту пропонуються 30 тестів, які оцінюються в 1 бал за кожний тест.

II етап - перевірка рівня засвоєння 2 практичних навичок.

III етап – розв'язування 2 ситуаційних задач.

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати під час модульного контролю складає 80, причому максимальна кількість балів за демонстрацію виконання практичної навички складає 30 балів (практичні навички виконано методично вірно - 30 балів, виконано з недоліком, виправленим студентом самостійно - 25 балів, виправлено студентом після зауваження викладача - 20 балів, не виконано - 0 балів), за вирішення ситуаційних задач - 20 (10 балів за кожну задачу), за відповідь на питання тест-контролю - 30 балів. Модульний контроль зараховується студентові, якщо за результатами тестування він набрав не менше 20 балів, вирішив не менше 1 ситуаційної задачі (10 балів) та за виконання практичної навички отримав не менше 20 балів.

Мінімальна сумарна оцінка за підсумковий модульний контроль - 50 балів.

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка з дисципліни визначається відповідно до «Інструкції щодо оцінювання навчальної діяльності студентів Буковинського державного медичного університету в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу» (схваленої рішенням Вченої ради від 29 травня 2014 року, протокол № 9).

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані змістові модулі з дисципліни.

Оцінка за кожний модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні практичних навичок відповідно до переліку, визначеного програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%) за результатами модульного підсумкового контролю – 80 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється відповідно до конкретних цілей під час кожного з практичних занять та під час самостійної роботи. Для контролю застосовують наступні засоби діагностики рівня підготовки студентів: контроль виконання практичних навичок, розв'язування ситуаційних задач, тест-контроль теоретичної підготовки.

Поточне оцінювання студентів по відповідних темах проводять за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Оцінку " відмінно " виставляють у випадку, коли студент знає програму в повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпно точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності;

Оцінку "добре" виставляють за умови, коли студент знає всю програму і добре розуміє її, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках;

Оцінку "задовільно" виставляють студентів на основі його знань всього об'єму програми з предмету та задовільному рівні розуміння його. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінку "незадовільно" виставляють у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам "задовільної оцінки".

До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які виконали програму виробничої практики, мають належно оформлені звітні документи (Щоденник та Підсумковий звіт) та отримали за поточну діяльність не менше 70 балів.

Зважаючи на кількість практичних занять перерахунок оцінок у багатобальну шкалу здійснюється наступним чином:

Модуль з дисципліни «Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)» (6 практичних занять): оцінка "відмінно" – 20 балів, оцінка "добре" – 16 балів, оцінка "задовільно" – 12 балів, оцінка "незадовільно" - 0 балів.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність, дорівнює 120 балів. Вона вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці "відмінно" на кожному практичному занятті: $6 \times 20 = 120$ балів.

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні модуля, вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці "задовільно" на кожному занятті: $6 \times 12 = 72$ бали.

До модульного контролю допускаються студенти, які виконали програму та отримали за поточну діяльність не менше 72 балів.

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1 90 /3	2 (№№ 1-6)	6	20	16	12	-	-	72

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати під час модульного контролю складає 80, причому максимальна кількість балів за демонстрацію виконання практичної навички складає 30 балів (практичну навичку виконано методично вірно - 30 балів, виконано з недоліком, виправленим студентом самостійно - 25 балів, виправлено студентом після зауваження викладача - 20 балів, не виконано - 0 балів), за вирішення ситуаційних задач - 20 (10 балів за кожну задачу), за відповідь на питання тест-контролю - 30 балів. Модульний контроль зараховується студентів, якщо за результатами тестування він набрав не менше 20 балів, вирішив не менше 1 ситуаційної задачі (10 балів) та за виконання практичної навички отримав не менше 20 балів. Мінімальна сумарна оцінка за підсумковий модульний контроль - 50 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент (поточна навчальна діяльність та підсумковий модульний контроль), становить 200 балів.

Оцінка з дисципліни «Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)» виставляється студентам, яким зараховані усі змістовні модулі з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за дисципліну, складає 200.

Конвертація кількості балів з дисципліни в оцінки за чотирибальною (традиційною) шкалою

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму з дисципліни, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижченаведено у таблиці.

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Оцінка за модуль вноситься екзаменатором до «Відомості результатів поточного та підсумкового модульного контролю» (Форма № Н-5.03-2), «Індивідуального навчального плану студента», «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів».

Оцінка з дисципліни вноситься екзаменатором до «Відомості обліку успішності» (Форма № Н-5.03-1), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів», «Індивідуального навчального плану студента» та «Залікової книжки».

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться деканатами для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але які не отримали оцінку «зараховано». Ця категорія студентів має право на перескладання заліку.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з дисципліни, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення дисципліни.

Студенти, які набрали кількість балів з дисципліни, що відповідає оцінці «не зараховано» (за рейтингом деканату оцінки «FX», «F»), не вносяться до переліку студентів, що ранжуються в деканатах, навіть після перескладання заліку з дисципліни і отримання оцінки «зараховано». Такі студенти після перескладання автоматично в рейтингах деканатів отримують оцінку «Е».

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1 Базова

1. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка : навч. посіб. / Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар ; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. — 4-е вид. — К. : ВСВ “Медицина”, 2018. — 600 с.

2. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
3. Нетяженко В.З., Щуліпенко І.М., Дідківська Л.А. Догляд за хворими (загальний і спеціальний з основами медсестринської техніки): підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації. – К.: Здоров'я, 2013. - 591 с.
4. Основи догляду за хірургічними хворими: навчально-методичний посібник для студентів ВМНЗ IV рівня акредитації / Шумейко І.А., Лігоненко О.В., Чорна І.О., Зубаха А.Б., Дігтяр І.І., Стороженко О.В. - Полтава, 2015. - 160 с.
5. Основи першої долікарської допомоги. Навчально-методичний посібник / За ред. Зуб Л.О., Сидорчука Р.І., Федіва О.І. – Чернівці: Медуніверситет, 2013. – 359 с.

19.2. Допоміжна

1. Догляд за хворими (практика). Методичний посібник для проходження виробничої практики студентами 2 курсу стоматологічного факультету. / [І.П. Кайдашев, М.С. Расін, Л.Г. Савченко, та ін.] – Полтава: видавництво УМСА.-2010.- 45с.
2. Паліативна медицина: підручник / В.Й. Шатило, П.В. Яворський. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010. — 200 с.
3. Лисенко Б.П., Шейко В.Д., Хіміч С.Д. Хірургія : Підручник. - К.: ВСВ Медицина, 2010. - 712 с.
4. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник, 2-е видання, виправлене / Н.М. Касевич —К. : Медицина, 2009. — 424 с.
5. Кондратенко П.Г. Хірургія : Підручник. — К.: Медицина, 2009. — 968 с.
6. Желіба М.Д., Хіміч С.Д. Загальна хірургія. — К.: Медицина, 2010. — 488 с.
7. Інфекційний контроль у медичних закладах: навч. посіб. / Під заг. керів. І.Я. Губенко. — Черкаси, 2007. — 44 с.
8. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.І. Догляд за хворими (практика): підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації. – К.: Медицина, 2010. — 487 с.
9. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.І. Сестринська практика: підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації. – К.: Медицина, 2010. — 487 с.
10. Дронов О.І. , Сипливий В.О., Ковальська І.О., Скомаровський О.А., Крючина Є.А. Курс лекцій з загальної хірургії: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. мед. закл. III-IV рівнів акредитації – Вид. 2-ге, доп. – К.:, 2011. – 487 с.

19.3 Інформаційні ресурси

1. <http://moodle.bsmu.edu.ua/> Дистанційне середовище "MOODLE" БДМУ. – Дисципліна "Догляд за хворими (у відділеннях стаціонару)". – Методичні вказівки. Конспекти. Ситуаційні задачі. Тести для самоконтролю. Аудіо- та відеоматеріали, мультимедійні презентації.
2. Яворський О.Г. DVD-фільм «Догляд за хворими. Основи медсестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
3. Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги [Електронний ресурс] / Закон України від 07.07.2011 р. № 3611-VI. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3611-17>
4. Про затвердження Загальнодержавної програми боротьби з онкологічними захворюваннями на період до 2016 року [Електронний ресурс] / Закон України від 23.12.2009 р. № 1794-VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1794-17>
5. Про затвердження Примірного положення про лікарню «Хоспіс» (відділення, палату паліативного лікування) для хворих на туберкульоз [Електронний ресурс] / Наказ МОЗ України від 11.06.10 р. № 483. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20100611_483.html
6. Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації паліативної медичної допомоги при хронічному больовому синдромі [Електронний ресурс] / Наказ МОЗ України від 25.04.2012 № 311. – Режим доступу: http://moz.gov.ua/ua/portal/dn_20120425_311.html

7. Про організацію паліативної допомоги [Електронний ресурс] / Наказ МОЗ України від 21.01.2013 р. №41. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0229-13>
8. Про порядок організації мультидисциплінарного підходу з надання соціальних послуг у територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) [Електронний ресурс] / Наказ Міністерства соціальної політики України від 26.12.2011 р. №568. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-porjadok-organizaciyi-multidisciplinamogo-pidhodu-z-nad-doc92695.html>
9. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми «Здоров'я – 2020: український вимір» [Електронний ресурс] / Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 р. №1164. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1164-2011-%FO>
10. European Association for Palliative Care [Electronic resource] / Milano, EAPC, 2007. – 24 p. - Access mode: <http://www.eapcnet.eu/LinkClick.aspx?fileticket=VmnUSgQm5PQ%3D>.
11. EAPC Atlas of Palliative Care in Europe [Electronic resource]/ [C. Centeno, D. Clark, T. Lynch et al.]
12. Houston : IAPHC Press, 2007. – 340 p. – Access mode: <http://www.eapc-taskforce-development.eu/documents/taskforce/ATLAS-EAPC-2007.pdf>.
13. Recommendation Rec (2003) 24 of the Committee of Ministers to member states on the organisation of palliative care [Electronic resource] / Council of Europe. – 2003. - Access mode: [http://www.coe.int/t/dg3/health/Source/Rec\(2003\)24_en.pdf](http://www.coe.int/t/dg3/health/Source/Rec(2003)24_en.pdf).
14. White Paper on standards and norms for hospice and palliative care in Europe [Electronic resource]/ Recommendations from the European Association for Palliative Care. Part I // Eur. J of Palliative Care. – 2009. – #16(6). – Access mode: <http://www.eapcnet.eu/LinkClick.aspx?fileticket=f63pXXzVNEY%3D&tabid=735>.
15. White Paper on standards and norms for hospice and palliative care in Europe [Electronic resource] / Recommendations from the European Association for Palliative Care. Part II // Eur. J of Palliative Care. – 2010. – #17(1). – Access mode: <http://www.eapcnet.eu/LinkClick.aspx?fileticket=f63pXXzVNEY%3D&tabid=735>.
16. Recommendations of the European Association for Palliative Care (EAPC) For the Development of Undergraduate Curricula in Palliative Medicine At European Medical Schools [Electronic resource]: report of the EAPC Steering Group on Medical Education and Training in Palliative Care. - Edition 2013. Access mode: https://mail.rambler.ru/m/folder/INBOX/7271.2/download/id/EAPC_UndergraduateCurriculumUpdate2013.pdf

ПІДСУМКОВИЙ ЗВІТ
про виконану роботу під час виробничої практики
з догляду за хворими (у відділеннях стаціонару)»
студента II курсу стоматологічного факультету групи _____

(ПІБ)

Місце проходження практики:

Кафедра Догляду за хворими та вищої мед сестринської освіти

Клінічна база ОКНП «Лікарня швидкої медичної допомоги» м.Чернівці

№ №/ зп	Найменування маніпуляцій і процедур	Терапевтичне відділення	Хірургічне відділення
1.	Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести санітарну обробку приліжкових тумбочок та підвіконь у палаті.		
2.	Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести вологе прибирання маніпуляційної.		
3.	Приготувати відповідний дезінфікуючий розчин та провести обробку медичного приладдя для багаторазового використання (банок, термометра, кінцівників клізми, підкладного судна).		
4.	Провести розпитування хворого та заповнити титульну сторінку історії хвороби.		
5.	Провести вимірювання температури у хворого та оформити температурний лист.		
6.	Провести огляд хворого на наявність корости та педикульозу.		
7.	Провести вимірювання зросту пацієнта стоячи, сидячи, визначити масу тіла та розрахувати індекс маси тіла.		
8.	Підготувати гігієнічну ванну для санітарної обробки хворого та провести її дезінфекцію після користування.		
9.	Продемонструвати методику транспортування хворого на ношах (каталці) та перекладання його на ліжко.		
10.	Продемонструвати навички користування функціональним ліжком та надання відповідних положень хворому при нападі ядухи та при колапсі.		
11.	Дослідити у хворого пульс на променевих артеріях, зробити висновок про основні його властивості.		
12.	Виміряти хворому артеріальний тиск, зробити висновок про його відповідність нормі.		
13.	Провести дослідження дихання у показового хворого, зробити висновок про основні його властивості.		
14.	На бланку температурного листа відмітити запропоновані викладачем показники пульсу, артеріального тиску, температури тіла, зробити висновок про їх відповідність нормі та про тип температурної кривої.		

15.	Провести переміну натільної та постільної білизни хворому, що знаходиться на ліжковому режимі.		
16.	Продемонструвати на муляжі методику закапування крапель у вуха, ніс, очі.		
17.	Підготувати необхідні розчини та продемонструвати правила поводження з одноразовим шприцом після його застосування.		
18.	Продемонструвати методику підготовки гумової грілки та пухиря з льодом і користування ними		
19.	Приготувати необхідне обладнання для очисної клізми, продемонструвати методику її застосування на муляжі.		
20.	Продемонструвати на муляжі методику користування підкладним судном та сечоприймачем у хворих чоловічої та жіночої статі.		
21.	Підготувати необхідні засоби та провести гігієну порожнини рота, носа та вух важкохворому.		
22.	Підготувати необхідні засоби та провести профілактику утворення пролежнів		
23.	Продемонструвати методику проведення реанімаційних заходів (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця) на фантомі.		
24.	Продемонструвати методику проведення підшкірних, внутрішньом'язових та внутрішньовенних ін'єкцій та інфузії лікувального розчину.		
25.	Продемонструвати методику утилізації перев'язувального матеріалу, забрудненого гнійними виділеннями в гнійний перев'язочний.		
26.	Продемонструвати методику одягання операційної білизни.		
27.	Продемонструвати методику виготовлення серветок, тампонів, кульок для догляду за хірургічним хворим та правила їх утилізації після використання.		
28.	Підготувати операційну білизну та перев'язувальний матеріал до стерилізації.		
29.	Підготувати хірургічний інструментарій до стерилізації.		
30.	Провести проби на якість передстерилізаційної обробки інструментів.		
31.	Продемонструвати методи стерилізації шовного матеріалу.		
32.	На фантомі продемонструвати підготовку до операції шкіри хворого та санацію ротової порожнини, відібравши для цього необхідні засоби.		

Підпис студента _____

Підпис керівника від навчального закладу _____

ЩОДЕННИК
проходження виробничої практики
з догляду за хворими (у відділеннях стаціонару)»
студента ІІ курсу стоматологічного факультету _____ групи

(ПІБ)

Місце проходження практики:

Кафедра Догляду за хворими та вищої мед сестринської освіти

Клінічна база ОКНП «Лікарня швидкої медичної допомоги» м.Чернівці

Дата години*	ЗМІСТ виконаної роботи**
01.09.20 р. 8.30-10.00	На практичному занятті: 1. Проводив(-ла) дослідження пульсу на руках у хворих (4). 2. Проводив(-ла) годування хворих, що знаходяться на ліжковому режимі (3). 3. Проводив(-ла) профілактика пролежнів у хворих (2). 4. Проводив(-ла) передопераційну підготовку шкіри та слизових оболонок у хворих (2). 5. Проводив(-ла) реанімаційні заходи на медичному манекені (фантомі-муляжі) (1).
17.00-19.00	СРС 1. Проводив(-ла) розпитування хворих (5). 2. Проводив(-ла) транспортування хворих у відділення (4). 3. Проводив(-ла) заповнення температурних листів пацієнтів (10). 4. Спостерігав(-ла) за проведенням реанімаційних заходів (1). 5. Приймав(-ла) участь у підготовці інструментарію до стерилізації (2). 6. Приймав(-ла) участь у стерилізації шовного матеріалу (5). Підпис студента Підпис керівника практики від навчального закладу***

* окремо вказуються години роботи під час аудиторної підготовки і самостійної роботи

** наводиться перелік виконаних маніпуляцій та завдань з вказанням у дужках їх кількості, назви підрозділу відділення, де вони безпосередньо виконувались

*** виконання маніпуляцій та завдань під час аудиторної підготовки засвідчується підписом викладача, під час самостійної роботи – старшою медичною сестрою відділення.

ВІДГУК І ОЦІНКА РОБОТИ СТУДЕНТА НА ПРАКТИЦІ
за даними проведення практики
з догляду за хворими (у відділеннях стаціонару)»

Прізвище, ім'я, по-батькові _____

Курс 2, група _____

Стоматологічний факультет

В характеристиці відзначити:

- а) Ставлення до роботи (старанність, активність)
- б) Засвоєння основи деонтології та професійної етики (чуйність, уважність до хворих та їх рідних, ставлення до медичного персоналу відділення, лікарні)
- в) Рівень теоретичної і практичної підготовки до проходження виробничої практики
- г) Виконання внутрішнього трудового розпорядку відділення, лікарні
- д) Участь у суспільному житті колективу лікарні (виробничих нарадах, науково-практичних конференціях, санітарно-просвітній роботі та ін.)
- е) Виконання лікувально-діагностичних маніпуляцій згідно з програмою виробничої практики, завдань по науково-дослідницькій роботі, організації охорони здоров'я
- є) Виконання програми виробничої практики в цілому, оцінка за проведену практику

Підпис керівника від навчального закладу _____